

SZERKESZTŐI IRODA
és kiadóhivatal: Püsp. Lyc.
nyomda. Küldemények ide
intézendők.
Majelenik a lap minden
szerdán.

GYULAFEHÉRVÁR

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Egész évre 4 frt. Félévre 2
frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetési díjak: Egy négyzetes
centiméter tér ára 4 kr. Bélyegilleté-
tek minden hirdetés után 50 kr.
Nyiltér sora 25 kr.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Gyulafehérvár, április 1. 1891.

Gyulafehérvár sz. kir. város közönsége elhatározásából az általa kiküldött bizottság a város monographiájának megírását eszközöli, s ennek megszerkesztésére egyik érdemes tudósunk Király Pál dévai m. kir. állami főreáliskolai tanárt nyerte meg.

Ma már azon kedvező helyzetben van a bizottság, miszerint az első kötetre, mely készen áll, az előfizetési felhívást kibocsáthatja és az első kötet monographiáját pár hónap múlva a megrendelőknél megküldheti.

A munka tartalmában nemesek reánk, kik itt lakunk, bir történelmi becses, hanem, ha vissza pillantunk a múltba, a midőn Gyulafehérvár Erdély és ugyszólva egész Magyarországon történelmi nevezetességet játszott legnagyobb becsét rejti magában a magyar történelem szempontjából.

Nem egy történelmi emlék és adat tanúsítja azt, hogy Erdély az anyaország támaszának tartott, különösen a fejedelmi korszak bizonyossága annak, hogy a kis bérezes tartomány nem csak a magyar alkotmány, hanem a nemzetiségnek is oly hatalmas sziklája volt, miként arra az ellenők szőtt eselszövények megtörve tehetetlenül békóba szorítva hullottak alá.

És hogy ez erőhatalom, melylyel Erdély védbástya ként állott Gyulafehérvárból, mint akkor fejedelmi városból indult ki, az szintén elvitáztatlan történelmi tény.

Ez okok, melyek elegendők arra, hogy az utókor számára tisztán hamisítatlan történelmi adat fenntartása követeltesék, indították e nemes város közönségét arra, miként nemzetének, hazájának szolgálatot tegyen azzal, hogy történelmét megírta, saját költségén meghozza az áldozatot arra, miként az ország történelme ott, a hol eddig hiányos, az emltben kifejtett adatokkal gazdagodjék, mert e szempontból tekintve csak tudózónknak lehet a munkát mint úttörőt azért, mert ezen mi fogja felderíteni azon eddigi működést, melyet a különböző viszontagságos időkben Erdély kifejtteni képes volt.

Hogy mindenki által megszerezhető legyen e munka a városi közönség az összes munka beszerzését olesó árra szabta, — nem lévén ezélja az ezzeli nyereszkesedés, egyszerűen módot akar nyújtani arra, miszerint az minden tudományos intézet, városi hatóság birtokában feltalálható legyen. — Az általa kibocsátott előfizetési felhívást következőkben közöljük.

Előfizetési Felhívás.

„Gyfvár sz. kir. város monographiájára“

A városi közgyűlés megbízásából írta Király Pál Dévai m. kir. állami főreáliskolai tanár; kiadja a sz. kir. város közönsége.

Alkotmányunk helyreállítása óta a közszellem, mely városunk közönségét áthatja, a jelen sok és nagy szükségletnek kielégítése, s a közbajoknak legalább megnyihitése mellett, sokat teit és alkotott már a következő nemzedékek érdekében is, a szebb, a jobb jövőért, melynek alapja az évezredekbe visszanyúló múlt és a jelen. Nemkell-e tehát megismernünk múltunkat is? Hiszen csak azt ismerve itélhetjük meg szellemi és anyagi erőnk s vethetünk számot a jövővel! E nagy igazságtól áthatva városunk közönsége, mely megérté a kortársak s az utánunk jövőknak anyagi, szellemi szükségleteit és igényeit, nem akarván lelki ellentmondásba jutni önmagával, 1889-ik évi szeptember 4-én tartott közgyűlésén a monographia megírását terelő indítványt elfogadta egyhangulag, s 39 sz. alatt határozattá emelte. Ez elhatározást a nagy közönség a teremből messze kiható lelkesedéssel fogadván, a közgyűlés Novák Ferenc polgármester elnöke alatt Avéd Jakó, Dr. Cserni Béla, Dr. Mohay Sándor, Pál István és Straubert Odön városi képviselőköl álló bizottságot küldött ki a monographia előkészítésére, s annak a tudomány színvonalán álló kidolgozására biztos reményt nyújtó történetíró ki-
szemelésére.

A bizottság Király Pált, a dévai m. kir. állami főreáliskola tanárát választván, az elnök, felszólította őt a további tárgyalások és végleges megállapodás alapját képező tervezet előterjesztésére. Király Pál e felszólításra benyújtván javaslatát, Novák Ferenc elnök 1890. ápril 10-én ülésre hívta az előkészítő bizottságot, melyben Veszely Károly prépost mint az „Alsófehérmegyei, történeti régészeti és természetudományi társulat“ megbízottja vett részt, Király Pál pedig mint saját tervezetnek referense. A bizottság az előadottak alapján nevezett tanárt kívánván megbízni a város történetének megírásával, jelentést tett az 1890. június 24-én tartott közgyűlésen, kérvén javaslatának elfogadását. A közgyűlés egyhangulag emelte határozattá az előterjesztést, a bizottságra ruházván a további teendőket is.

Kibocsátjuk tehát az előfizetési felhívást, a városunk történetét magában foglaló három kötetre, — s ezeknek együttes árát 10 frtban szabjuk meg. A természeti viszonyokat tárgyaló negyedik részre vonatkozólag későbbben fogunk a közönséghez fordulni.

Az első, — a legnagyobb nyolczadrét alakú, legalább huszonöt ivre terjedő kötet, városunk ókori történetét és képét adja, s f. év augusztusáig föltétlenül szét fog küldetni. Az első kötet ára 2 frt 50 kr. Ez összeget előre kérjük, vagy pedig utánvétellel vesszük föl.

Az aláírás, — mind a három kötet átvételére kötelez.

A sajtó alatt lévő, s „Apulum“ külön címet viselő első kötet tartalma a következő:

Előszó.

- I. Földrajzi adalékok.
- II. Az agathyrsek.
- III. Dacia meghódítása.
- IV. Traján oszlopa.
- V. A dákok.
- VI. A dákok hadügye.
- VII. A apulum castruma alapítása.
- VIII. A Legio XIII. Gemina élete Apulumban.
- IX. A Legio XIII. Gemina segédsapatai.
- X. A Legio XIII. Gemina castrum mellett keletkezett polgári telep.
- XI. A markomann háborúk.
- XII. A colonia és municipium Apulum megalapítása.
- XIII. Apulum közigazgatási kerülete.
- XIV. Az utak.
- XV. A hadiviszonyok.
- XVI. A lakosság rendi fölosztása.
- XVII. A lakosság nemzetiségi viszonyai.
- XVIII. A város kormányzata.
- XIX. Az egyesületek.
- XX. A köz- és magánépületek.
- XXI. A köz- és magán élet.
- XXII. A közegészség.
- XXIII. A vallási viszonyok.
- XXIV. A temetők.
- XXV. A bányászat.
- XXVI. A bányagazgatás.
- XXVII. A pénzügyi kormányzat.
- XXVIII. A tartományi kormányzat.
- XXIX. A concilium provinciarum III. Daciaeum. (A tartománygyűlés).
- XXX. A pénzverde.
- XXXI. Történeti adalékok.

A második kötet a középkort s az új kor kezdetét fogja tárgyalni. Vizsgálja a hazaalapítás rendkívül fontos kérdéseit, első városaink keletkezését, fejlődését, a Fehérvárott székelő vajdaság közjogi, politikai hatáskörét, működését, a püspökség alapítását, szerepét közéletünkben, hatalmi tényezővé fejlődését, küzdelmeit a vajdasággal stb. Elbeszéli városunknak kialakulását, viszonyait a vajdaság mint püspökséghez, viszontagságait; a beharczok; a tatár és szász dúlások idején; újjászülését IV-ik László király s a püspökség együttes közreműködésével. A püspökség zilált viszonyait az első Anjou alatt, teljes consolidatióját N. Lajos kormányza idején, csöndes jöllétét, fejlődését Zsigmondnak hosszú uralma alatt; a Hunyadiak fényes korszakát, a Mátyást követett elhanyaglást, a refermatio terjedését, a nemzeti fejedelmek első századát, a püspökség megszüntetését.

A harmadik kötet Bethlen Gábor korával folytatja az események elbeszélését, — tárgyalja a fejedelmek második századát, — 1711 után a reactiót, — a vár építését, a város elnémetesítését, pusztulását, a custodiatust, majd a püspökség visszaállítását; a végtelenül lassu újjáéledést, a szabadságharcz eseményeit, az is-

mintha homályosulna, avagy a zongora fölötti pompás pálma árnya-e azon felhő, mely az alatta fekvő hangjegyből felfelé lebeg?

„Végig hallgattalak benneteket, természet kedves csodái, kicsiny virágok s méltányolva jogosult lelkese dősteket, ugymint azon búvós összeköttetést, melyben a zenéhez állottak: én is hozzájárulnék csevegéstelek lefolyásában.

„Csodálkozva nyitjátok rezgő szirmaitok, kinek hangja beszél hozzátok? A zongorán levő hangjegy fedele mintegy delejes erővel felpattant.

„En hattyúdala vagyok a zeneművészeknek, kinek titáni alakja az általatok dicsőített mesterek fölé emelkedik csábos magasságban . . . én Beethoven D-mol symphoniája vagyok!“

Meleg, rábeszélő hangjaikkal jelentek meg hang szerint a nagy mestert rábirva, venné fel őket a ragyogó festményben. A víg, égkék színű fuvola, a hajnalpiros clarinette, a hízelt fagott, a szelid, árnyszöld erdei kürt, a vérvörös harsona, a szívárványszínt hegedű, a vágyteljes cello, a sötét zsarnok violin, a menydörgő dob — valamennyien s sok mások lelki fölülélt játsztak kérve, igérve, biztatva —: míg győzelemmel levék én ez összhangok szüleménye. Büszke, kinzó töviszúrasai a quintek öznének telítik a mester lelke kinait . . . midőn jöszivűt angyal virágokat hintett fájó sebére édes vigasztalással s lassan-lassan feloldódott a kín, az öröm távoli sugára mind közelebb jött s ujjongással fogadtatott. De visszatértek a gyötrő szellemek s habár az árny között itt-ott édes kép fájó boldogsággal hivatgat — az éj furiái tömegesen rátámadtak az emberre . . . a nagy szellem és szelid szívvel . . . az angyal ürdögge

TÁRCSA.

Rege.

(Vége.)

„Ez egyszer valami, miből tanulunk lehet!“

— Azt hiszem, meggyőztelek benneteket testvéreim arról, hogy itt köztünk, kik mindnyájan titokzatos varázserő által összeköttetésben élünk a művészetek legnemesbikével — a zenével, — én is jogosultan beszélhetek nagy pártfogóm védnöksége alatt; de ha még eddig egészen nem nyerhettem meg hitetek, egyre emlékeztetném még szép iránt érzékeny lényetek: emlékezzetek Bach H-moll miséjére, melyben a mester a vallásos zene utólrhetlen magasztosságában tetőpontját érte el annak, mit ez alapon alkotni lehet s hatása a legesodálatosb, melyet zenéről nyerhetünk.

Veled együtt, ibolyám, mondom, én is, ha erre emlékezem: a zene a művészetek között a legnagyobb, legszentebb — mert csakis szépet fest. S a legemberibb művészet is: mint a fülemile, legszívesben viszhang után dalol — ugy szivünk legélénkebb verése a hangok csodabirodalmába vouz.“

„Szép és való mit mondál, fehér lilium — szakaszta félbe a lilium lekesült beszédét egy csodaszép halvány rózsaszínű rózsaszál, — melegen veled csodáljuk a dicsőített nagy mestert, de mi rózsák ez alkalommal édes kötelesség gyanánt emelünk szót a mi pártfogónk: a költői uralkodóért a dal világában: Schubert Ferenczért!

A dal világa az ő költőiség, eszményi lyra tünderei által lakott birodalma. Ugy mint Mozart a hangok Rafael-e, mint az övé az opera — Bach-e a vallásos Cantata és Oratorium utólrhetlen magaslata —: ugy dallá válik minden érzemény, minden gondolat Schubert művészi keze alatt: ugy ura ő ezeknek — mint az általatok dicsőített két mester a saját — saját terén. Mint a tavasz lehellete alatt minden talajból a szunyadozó erők egész özöne ébred, ugy énekel és hangzik minden költemény az ő kezei között. S mindaz, mit ő irt, eltért a megszokottól, minden önön érzése dus lénye tiszta tükörképé, melynek harmoniai soha édesben a költészethez nem simultak — mint épen Schubert dalaiban.

Minden részleteikben a benyomást nyerjük, mintha ő, csakis ő egyedül Göthe, Heine, Müller lyrájának titokteljes varázskörébe vezethetné. A szó és hang teljesen födi egymást — az egyik olem vissz- és utóhangja a másiknak; ez az épen, e harmonikus egyensúly az, mi őt e téren utol nem ért magaslatra vitte. Tartalom és alak, kifejezés és összhang a legnemesebb összefüggést létesítik. Hogyan festi ő az erdő susogását, a patak csergedőzését, a madarak énekét és röptét és hogyan fest ő bennünket, az ő kedvenc virágait! A lyrikus avatott költői tekintetével maga körül eszményi önelke képeit látja és hozzájárul valósitásához annak; mit mondatok testvéreim: tőkéletesítéséhez, a művészetek legédesbikéhez s legnagyobbikához — a zenéhez.“

Kicsiny rózsaszál halvány szirmai sötétebb színben ragyogtak, az öröm és büszkeség melegével tekintett körül virágtestvérei között, kik mindnyájan a meghatottság és egyetértés zajtalanságával hallgatják szavait. A csend pillanatnyi lön — a függő lámpa világa

méltó elhanyagolást, s végül az 1867-től számított újjászülést folytonos fejlődést a monographia lezárásáig. A második kötet 1893-ban, a harmadik 1895-ben fog közzétetni, számos illusztráció helyszínrájz és facsimilével. — A második árát 3 frt 50 kr-ban, az utolsóét 4 frtban állapítottuk meg.

Gyulaféhevár sz. kir. város közönsége nem riadva vissza semmi költségtől, anyagi erejének teljes megfizetésével hozza meg ez áldozatot tudományos irodalmunk emelésére, s a honfoglalás ezredéves évfordulójának közeledő ünnepére, — s ezért úgy hiszi, hogy bátran hivatkozhatik nagy és művelti közönségünkre, — kérve a vállalat támogatását.

Az előfizetési pénz és iverk Gyulaféhevár sz. kir. város polgármesteri hivatalához intézendők, hogy a nyomtatandó példányok száma felől idején tájékozva legyünk, az aláírásoknak f. évi április hó 30-ikáig való szíves beiktatását kérjük.

Gyulaféhevár, 1891. március 16-án.

A monographia bizottság határozata alapján
Novák Ferenc,
kir. tanácsos, polgármester.

Egy pár szó a megyékről.

Most, hogy az állami közigazgatás felszínre került, hogy a törvényjavaslat már a képviselő ház elé vitetett, nem lesz érdektelen megemlékeznünk azon átalakulásokról, melyeken a megye némely századokban, de különösen a múlt században és ebben keresztül ment.

Az 1890. 1891-ik országgyűlés vette fel munka programjába a megyék átalakítását, szervezetét, oly formán, hogy azt az ország alkotmányával összhangba hozza.

Ezen országgyűlésből bizottság kiküldésére azért volt szükséges, mert a megyék állása a bekövetkezett politikai és más egyéb surlódások okozata folytán oly átalakulást nyert: miszerint azokat némi tekintetben újól szervezni kellett.

Ki is küldötte tehát a szervezeti bizottságot, melynek feladata volt a megyei rendszer mellett az egész ország közigazgatásának összes ágait megvitálni, revízió alá venni, javaslatokat tenni.

Hogy mi tartozott a deputacio hatáskörébe az 25 pontban lett megállapítva, mint ezt az „Opus Excelse deputations Regnicolaris in Publico Politicia” tanúsítja.

A bizottság tagjai Sándor főherceg Nádor ispán elnöke alatt vegyes tagokból álltak kik feladatultt: ki maguknak az ország összes köz és magán jogi viszonyait vizsgálat alá venni és azok iránt a bekövetkező országgyűlés elé indítványt terjeszteni.

A munka program 25 világos pontba volt felsorolva és ezek közül egyenahányat említettük meg, u. m. az összeírás, a sajtó szabadságot, az örökös és öröklő főispánságokat, a sulyok és mértékeket, a temesi gróf aszlós uraságát, a koldusok és osavargók ügyét, az országgyűlés és megyék rendezését, a jászok és kunok szabályozását, a hajdu városok, a szepesi városok ügyeit, a tűzoltóság és sz. kir. városok rendezését stb.

Érdekes azonban a megyék rendezése keretében megoldandó kérdések körülírása, mely a következő.

A nagy és kis gyűlések.

A főispánok.

vált — az örültség észtröntő ijedelme hatalommal rontott reája!

A varázsló a zene birodalmában felnyitá szemeit. Körülötte a szellemek egész serege; eszményi angyalok, pokoli ijedelme harcra — kereszt kereszt után jelent meg a papíron — a gonosz szellemek eltűnnek. Két feketébe öltözött nőalak közeledik feléje. Az egyik törrel kezében, halálsapadt, könyezik: a másik az öröm, az élv, a boldogság rózsapirjában. Küzdenek — hasztalan! Az örömet elfeledte, a fájdalmat megszokta.

De im a jó barát kellő időben jelenik meg, vége a tusának. Szeliden simul egy ütem a másikhoz; Cis moll és H-moll kellemesen egyesülnek — létrejött a Scherro!

Az eszmény és való világa közötti lépcsőt megtalálta és létrehozott engem, — számtalan, világot hódító csodaművei között a saját maga által legtekélyesebbnek vallottat.

S ezen emberről, kicsiny virágok, ti nem beszéltek. Méltánylom pártfogóitok, épen mert Beethoven volt az én teremtményem — tehetem ezt teljes értelemmel. Hanem lehetetlen volt meg nem mondanom nektek, hogy az első hely — a korona — csakis őt illeti!! Leleke merész emelkedéssel a legelrejtettebb, legtitkosabb, tulvilági dolgokat, eszméket plasztikusan hullámzó hangtömegekben ekként festi —: mint soha előtte földi ember — és e mellett lépésről-lépésre szurták éltét a mindennapiasság gyötrő férgel. De a magasra irányuló, a földi létől elfordított szellemét nem érintették soha. A legtekélyesebb adomány jutott neki kárpótlásul sok szenvedésért — megnyugvással párosult kimeríthetetlen szívósság, mely dacára sok fájdalmnak

A megyei tisztújítás.

A megyei tisztikar állománya, a szolgák száma, a fizetések.

Az igazságszolgáltatás.

A büntető ügyek.

Az árvákrol gondoskodás.

A kórházak, árvák menháza és a tébolydák.

Az adók és közpénztárak.

A katonai bizottság.

Az urbér kérdése.

Az utak, töltések és hidak karban tartása, mocsarak kiszáritása, folyók hajózhatóvá tétele.

A megyei levéltár.

A nemesség igazolása.

A cseléd ügy.

A hus árszabály.

A mértékek.

A malom ügy.

A munkások szövetezése.

Az erdő ügy.

A tűzbiztonság.

A szegény ügy.

A csavargók, cigányok, ügye.

A közigazdaság.

A temetők kezelése.

A ragályos betegségek és marhavész.

A közjövödelmek kivétele és behajtási körüli eljárás.

A vadászat.

Az ártalmas vadak és madarak kiirtása.

A megyék megvizsgálásának ki által és mirkenti teljesítése.

A megyék rendezésére vonatkozó javaslat a fennebb elsorolt czimzetek szerint elkészült és az beislett terjesztve.

A bizottság a fennebbieknek nem mindenikét — hanem egy pár pontját fogadta el, — egyuttal pedig a megyei tisztviselők fizetését is megállapította és pedig a főispánét 1500 frt, az alispánét 1200 frt, a helyettes alispánét és főjegyzőt 800 frt, a főpénztárosét 600 frt, a főszolgabíróét, levéltárnokét, a főorvosét 500 frt, az első aljegyzőt, főügyészt és mérnökét 400 frt, stb. — mely fizetések legkisebbje 100 frt, lett megállapítva, ez utóbbit a babák kapták.

Ily alakban lettek akkor a megyék szervezve, melyből hogy a mai megyéknek mi joguk maradt fenn, azt újabb törvényeink eléggé igazolják, mi egy általában már a törvényjavaslat elnevezését is hibásnak tartjuk, mert az nem az állami közigazgatás czimén, hanem következetesen tartalmához képest a megyei hivatalnokok állami kinevezéséről szóló törvényezikk elnevezését vehetné fel jogosabban.

R.

IRODALOM.

* Simor János bibornok hercegprímás emlékezete című munkára előfizetési felhívás bocsáttatott közzre. Irta dr. Walter Gyula. A munka ára 1 frt 50 kr. Megrendelhető szerzőnél.

ülragyogta miudig a homályt a legelkeseredettebb hangulat közepett is. Halálát, mintha a természet bánata kísérté volna, rendkívüli tömeges, sötét fellegcsoport tornyosult az égen — hirtelen eget-földet rontó menydörgés követé a cikázó villámokat, felragyogtatták, megvilágították és a zuhanással hulló eső zúgva-búgva jajgatva a széllel — siratta meg a halhatatlan, nagy mester utolsó pillanatát: melyben eszményien emberi! és emberien nagy! lelke elvált a földi létől!

Szél kirántá az ablak szárnyát; a kerevetről ijedten emelkedik fel a nőalak.

„Almodék?” kérdé félhangon kételylyel a zongorán fekvő hangjegyre, virágokra, majd a keblén reszkető ibolyacsokorra szinte kérdőleg tekintve a művésznő. „S mily szép vala álmod, szép folytatása a mai estnek. Ha álomban bár, de mégis igazat szóltatok kicsiny virágaim s tekintete meleg kegyelettel körüljárta a zongora körül függő zene daliái arképein — igazatok van:

„A zene szentség, tökéletesb, nagyobb minden egyéb művészetnél: mert nem fest soha egyebet, mint csakis a szépet!”
Oppenheimer Leontin.

A székely háziipar fejlesztése. Baross Gábor leiratot intézett Potsa József háromszék-megyei főispánhoz, melyben értesíti, hogy a mind eddig teljesen szervezetlen házi ipart fejleszteni és állandósítani kívánja. A termelt készítmények folytonos elárusítását közvetítőkre bízta és e célból szerződtette Csorba Samu brassói és Halmágyi Victor marosvásárhelyi kereskedőket, előbbi a fa-utóbbit, a többi háziipari ágak felkarolására, kiknek egyuttal egyenként négyezer frtot mint fűgő tőkét rendelkezésére bocsáttott.

Gondolatok

Van-e abszolút boldogtalanság, midőn még a remény-nélküli szerelem gyötrő fájdalmában is rejlik bizonyos éltető kőj?

A legnagyobb árvaság a szerelmi csalódás — ki-ábrándulás.

A nő mosolya: derült ég; mindkettő után gyakran következik váratlan zivatar.

A nő csalódás után a kedvest csak gyűlölni tudja.

A tükör nem nőnek való. A szépet szépségyessé, a rutat követelővé teszi.

A nő a világban él; a mi világunk pedig a nő keblében rejlik.

A szépséges nő szenvedélye olyan mint a pattogó, szikrázó tűz: a hozzá legközelebb állókat perzseli, égeti — kiozza leginkább

Nem Amor szórul Venusra, hanem Venus Amorra, mert Amor a szerző — Venus csak a rendező.

A tapasztalatlan ifju olyan mint a harangvirágra szálló lepke: fogoly lesz mindjárt az első kísérletkor.

Azt, ki imádkozni nem tud, a szerelem megtanítja imádni.

F. Gy.

NAPI HIREK.

Gyulaféhevárt, április 1.

— **Hangverseny.** A mártius hó 30-án Mazalik karmester vezetése alatt megtartott hangverseny igen jól sikerült, — a tanítványok szorgalmát igazolja azok rendes és szabályszerű játéka, a karmestert pedig dicsőíti azon szorgalom és kitartás, melyet minden általa betöltött helyen tanusít, — a közönség zsufozásig töltötte meg a Hungaria dísztermét úgy annyira, hogy később táncolni sem lehetett. — Jövő lapunkban erre még visszatérünk.

— **Hangverseny.** Szombaton f. h. 4-én Alt-mann Leo fiatal hegedűművésznök Tolnay Ervinné, Oppenheimer Leontine, Littasy Erzsik. a. és Engel Jágó ur, szíves közreműködésével igen változatos és érdekes műsorral szini előadással egybekötött hegedű hangversenyt rendez, a nemzeti szálloda termében melyre műszeretők közönségünk figyelmét felhívjuk, annál inkább, mivel a tehetséges alig 15 éves művész már a fővárosban is magára vonta a szakemberek figyelmét és a napi lapok nagy dicsérettel emelték ki a bemutatott zenedei tanítványok közül. Városunkban már előnyösen ismert közreműködők dicséretünkre nem szorulnak. Az érdekes műsorzat a következő: 1. Mendelsohn Felix: hegedű verseny zongorakísérettel. — 2. Muray Károly: jelenet, előadják Littasy Erzsik. a. és Engel Jágó ur. 3. Liszt Ferenc: Don Juan zongorán előadja Oppenheimer Leontin urhölgy. — 4. Hubay Jenő: Carmen, ábránd, hegedűre zongora kísérettel. — 5. Dreifuss Abr.: Magánjelenet, előadják Engel Jágó ur. — 6. Sarasatte: ábránd — (Zigeunerweisse), hegedűre zongora kísérettel. Jegyek előre válthatók Moreno Adolf ur kereskedésében.

— **Halálozás.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést. Az erdélyi-egyházmegyei központi pap-ság úgy a saját, mint a boldogult atya és rokonai nevében mélyen megsomorodott szívvel jelenti, hogy nagyontiszteletű Benedek József székesegyházi káplán és hitelmező életének 32-ik, papságának 8-ik évében rövid 7 napig tartó szenvedés és a haldoklók szentségének példás buzgósággal való felvétele után f. é. március hó 31-én d. u. 1 1/2 órakor az Úrban csendesen elhunyt. Az Istenben boldogultnak földi részei f. é. április hó 2-án d. u. 4 órakor fogtak a „Jericho”-ban levő lakásából a helybéli köztemetőbe a földtámaság elhelyeztetni, — lelkeért az engesztelő szt-mise-áldozat f. é. április hó 3-án d. e. 8 órakor fog a székesegyházban egek Urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Gyulaféhevárt, 1891 április hó 1-én.

— **Elő eset a főpostán.** A tavaszi évad beálltával az élénk üzleti forgalom — igen természetesen — sok dolgot ad a főposta szállítási osztályának. Az ilyenkor postára küldött szállítmányok legnagyobb részét a magkereskedők szolgáltatják, a kiknek üzlete, különösen az utóbbi években, élénk lendületet vett. Bármily nagy volt azonban már évek óta tavasz kezdetén a forgalom, mindeddig nem fordult elő, hogy egyetlen czég egy s ugyanazon napon ezer csomagot adott volna postára. Erre az első a napokban következett be, a mikor a Mauthner Odön magkereskedéséből 1039 postai csomag került egy napon szállításra, noha a postai szállításra nem alkalmas, nagyobb szállítmányok száma — melyeket vasúton továbbított a nevezett czég — körülbelül 400 volt e napon. E küldeményen egy része nemcsak a monarchia legtávo abbi részeire, hanem a messze külföldre sőt tengerentúrra lett szállítva, a mi egyrészt a hazai magkereskedelem örvendett élénkületéről, másrészt peddig arról tesz tanuságot, hogy a nevezett czég már a legtávolabbi idegen földön is jó nevet és bizalmat vívott ki a magyar kereskedelemnek.

— **Filloxera-adó.** Tolnamegyében törvényhatósági filloxera-adót vetettek ki, mely holdankint 1 krt. tesz. Ez az adó csak egy évre vetetik ki, és nagy visszatevészel találkozott a nagy közönségnél. Az adó megszüntetése komoly megfontolás tárgyát képezi.

Sz. 125—1891 tkvi.

**Arverési
hirdetményi
kivonat.**

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közliré teszi, hogy Rotariu Simion springi lakos végrehajthatónak Vasiu Juon és Selistean Simion springi lakosok végrehajtást szenvedő elleni 54 frt 80 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. járásbírósg területe a springi 515 sz. tjkben A + 2-től 20 sz. ingatlanokból Vasiu Juont fele részben illető jutalékára, a springi 597 sztkben A + 1. sz. és a springi 180 sztkben A + 1—11 sz. fekvőkre összesen 1798 frt becsárban az arverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1891. évi június hó 4-ik napjának d. e. 9 órákor Springi közszékházánál megtartandó arverésen megálapított kikiáltási áron alólis elfognak adni. Arverezni szándékozók tar toznak az ingatlanok 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §. értelmében abírósgnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól. Gyulafehérvárt, 1891. évi január hó 16-án. A kivonat hitelűl: Dobolyi Ferencziadó.

Sz. 1149—891. k. ügyész.

Arlejtési-Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszéki fogház épülettel szemben lévő ugynevezett szénkamara udvarán lévő két épület közötti üres téren építendő és a két épülettel összeköttetésbe hozandó új épület létesítése céljából szükséges munkálatok biztosítása végett a gyulafehérvári kir. ügyészség hivatali helyiségében 1891. évi április hó 19-én d. e. 9 órákor szóbeli árlejtés fog tartani.

Kikiáltási ár az összes munkálatokra: 1651 frt 50 kr. o. é.

Az árlejtésen részt venni szándékozók az árlejtés kezdete előtt a kikiáltási ár 10%-át bántépénzül kötelesek letenni.

Idegen vállalkozók az árlejtés megkezdése előtt tartoznak megbízhatóságukat igazoló helyhatósági bizonylatokat bemutatni.

A részletes árlejtési feltételek, és műszaki iratok a kir. ügyészségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A kir. ügyészségtől.

Gyulafehérvárt, 1891. évi mártius hó 17-én.

Csiki László,
kir. ügyész.**Eladási-Hirdetmény.**

Alólirt csődtömeggondnok ezennel közliré teszi, hogy a gyulafehérvári **Butyka és Heisser** bejegyzett kereskedői cég csődtömegéhez tartozó és o. é. 8395 frt 95 kr-ra becsült rőf- és divat bolti áru cikkek valamint a 218 frt 50 kr-ra becsült bolti felszerelvények tömegesen **verseny útján** elfognak becsárón alól adni, következő feltételek mellett:

1. A becsérték 10%-ával ellátott ajánlatok a csődtömeggondnokhoz legkésőbb folyó 1891. év április hó 15-ének d. e. 12 óráig beadandók.
2. A csődválasztmány az áru és bolti felszerelvények minősége vagy mennyiségeért szavatosságot nem vállal.
3. A csődválasztmány fenntartja magának a szabad választási jogot a beérkező ajánlatok közül.

A részletes feltételek és a csődleltár tömeggondnoknál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Gyulafehérvárt, 1891. március hó 4-én.

Costeriu János,
mint Butyka és Heisser csődtömeggondnoka.**A Pesti Hirlap 40,000 példányban jelenik meg.****PESTI HIRLAP**

naponként 16 oldal terjedelmű,

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap.

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői — habár havonként újítják is meg az előfizetést —

**karácsonykor ajándéku kapják
a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.**

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

Rendes zenemelléletek.

Mutatványszámokat kívánatra egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

83. 1—1.

**Gyönyörű minták magánvevőknek
ingyen és bérmentesen.**

Egyetlen még eddig nem létező mintakönyvek szabók számára bérmentesen és csak 20 frt betét mellett, mely összeg a megrendelés után beszámítható.

Öltönyökre való kelmék.

Peruvia és Dosking a magas Cierus számára, szabályszerű kelmék a cs. és k. hivatalnokai egyenruhákhoz — valamint tornászok, veteránok, tüzoltóknak, billard és játszóasztaloknak való posztók. Lodenok vízmentesek vadászok számára, mo-ó-kelmék, utazó-kendők (plaid) 4—14 frtig stb. Ki becsületes, tartós, olcsó, tiszta gyapjú posztót és nem mindenünnen ajánlott, még a szabó munkát sem érdemlő rongyokat venni akar, forduljon

**Joh Stikarofsky-hoz Brűnben
osztr. m. birodalom legnagyobb posztó-raktárához**Folytonos fél millió frtnyi raktárom, és világra szóló ületemenél fogva, magától értetődő, hogy számtalan maradvány (Reste) visszamarad. Minden józan ember belátja, hogy ily maradványoktól mintákat szétküldeni lehetetlen, miután néhány száz minta rendelvény után semmi sem maradna vissza — szédelés tehát, ha posztócégek annak dacára mintákat hirdetnek maradványokból — ezen esetben a minták egész darabokból vétetnek — s annak szándéka nyitvanvaló.

Maradványok, melyek nem tetszenek kicseréltnek vagy a pénz visszaadatik — szükséges, hogy rendelmenyeknek szin, ár, hosszúság kiirassék. — Szállítatik csak utánvétel mellett, 10 frton felül bérmentesen.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

50 7—20.

Nagy nyeresémesélyek a legnagyobb biztonság mellett.

**Meghívás a Budapesti Bankkegyesület rész-
vénytársaság által alakított
alkalmi sorsjegy társasághoz való
belépésre.**E csoport 1050 drb. állami és osztr. bélyeggel ellá-
tott magánsorsjegy.A nyeresémesélyek összege több mint
4 millió.Nagyon kedvező feltételek. Kitértő nyeresémesélyek
csak o. é. 2 frt 50 kr. havonkénti befizetéssel.**D csoport 100 nagy, kamatozó államsorsjegy. a
11 milliót meghaladó nyeresé-
összeggel.**Havonkénti befizetés 10 frt o. é. és egyéb kedvező kombiná-
ciók. Ugyúgyok előnyös feltételek mellett alkalmazhatnak.Ajánlatok intézendők: 69 2—3
a Budapesti Bankkegyesület részvény társasághoz
Budapest, Erzsébet tér 18. sz.**Cigarettázók!**

A ki észszerűen cigarettázik, tudja azt, hogy a cigarettázás jóságánál nemesek a dolány, hanem a papír finomsága is mérvadó. Ezért, de még egészsége érdekében is ügyeljen minden cigarettázó, hogy a használandó papír finomsága minden kétélyt kizáró legyen. Teljes megnyugvással és bizalommal használható a

**„Les dernieres Cartouches“
BRAUNSTEIN FRÈRES
PÁRISI GYÁRABÓL, 65. BOULEVARD EXELMANS**

való cigarettapapír, melynek kitértő voltát tekintélyes bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekszik, hogy nemcsak egyformán finom, de mennyiségre nézve is mindig ugyanannyi papirt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogyasztók többsége sok félrevezetésnek van kitéve s vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártók cégtük nevét kinyomni, a mit pedig a tisztes gyáros mindig megtesz, nem merik. S t. o. gyárosok is vannak, kik a papírnak kezdetben teljes lapszámaikat és annak minőségét is le- szállítják és kevesebb, silány papirt szállítanak. Ezekre utalván, bizvást hisszük, hogy minden értelmes cigarettázó a mi „Les dernieres Cartouches“ jegyű arukat fogja használni, mely évek óta bizonyult jobbnak, minden más cigarettapapírnál. Együttal figyelmzettünk mindenkit, hogy papírosunk czimlapján cégtünk neve ájl

BRAUNSTEIN FRÈRES.

Cigarettapapírunk és hüvelygyári raktára Bűsben, I. Schottenring 25. sz. alatt létezik; valódi francia „Les dernieres Cartouches“ papír és az ebből készült hüvely Gyulafehérvárt kapható id. Misselbacher J. B. urnál. 40. 5—25.

Nyomatott a plisp. Lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.